

Szóstoklasistko, Szóstoklasisto!
**Nie drukuj karty pracy, wszystkie zadania obowiązkowe
wykonaj w zeszycie.**

**Dzisiaj utrwalisz swoje wiadomości o Adamie Mickiewiczu i poznasz fragment utworu
pt. „Pan Tadeusz”. Ponadto ugruntujesz swoją wiedzę na temat środków stylistycznych.**

CELE LEKCJI :

- Dowiaduję się, w jaki sposób postać Wojskiego z „Pana Tadeusza” opowiedziała poprzez dźwięki o zwyczaju polowania.
- Utrwalam wiadomości na temat środków stylistycznych.

Zaczynamy!

1. Na początku lekcji obejrzyj krótki film o Adamie Mickiewiczu i przeczytaj informacje o poecie zamieszczone poniżej. Następnie sporządź w zeszycie krótką notatkę biograficzną.

<https://www.youtube.com/watch?v=J3yTj9Futu0>

Adam Mickiewicz (1798 – 1855) jeden z najwybitniejszych przedstawicieli polskiego romantyzmu. Był poetą, publicystą, filozofem, działaczem politycznym. W czasie, kiedy Adam Mickiewicz tworzył swoje dzieła, Polska znajdowała się pod zaborami.

Poznane już w klasie piątej fragmenty dzieła pt. „Pan Tadeusz” ukazują barwne i pełne ciekawych zwyczajów życie szlachty. Akcja utworu rozgrywa się w Soplicowie.

Podczas dzisiejszej lekcji poznasz zwyczaj gry na rogu po zakończonym polowaniu, który został opisany we fragmencie „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

Wyobraź, sobie, że...

Właśnie w soplicowskim lesie zakończyło się polowanie. Koniec wyprawy obwieszcza Wojski, który jest mistrzem ceremonii.

Wyjaśniam:

- **ceremonia** – zwyczaj, rytuał, obrzęd;
- **polowanie wraz z kończąca go grą na rogu stanowiły jeden ze szlacheckich zwyczajów.**

Przypomnij sobie tekst. Możesz wysłuchać wzorcowej recytacji:

<https://www.youtube.com/watch?v=A1nVqPwxXNI>

Możesz też obejrzeć fragment filmu Andrzeja Wajdy „Pan Tadeusz”:

<https://www.youtube.com/watch?v=35r8qKXjgRA>

2. Przepisz tabelę do zeszytu i uzupełnij według wzoru.

Etap polowania	Cytat opisujący dany fragment polowania
1. Pobudka	„Zrazu odzew, dźwięczący, rzeński (...)”
2. Ujadanie psów	
3. Strzały myśliwych	
4. Odgłosy zwierząt	„Udając głosy zwierząt: to raz w wilczą szyję Przeciągając się, długo, przeraźliwie wyje; Znowu jakby niedźwiedzie rozwarłszy gardło, Ryknął; potem buczenie zebra (...)”
5. Walka myśliwych ze zwierzęciem	
6. Hymn triumfu na cześć zwycięskiego polowania.	

Pora na przypomnienie!

Środki stylistyczne

Środki stylistyczne mają wiele definicji. Najprościej mówiąc, są to takie zabiegi językowe, które mają wywołać u odbiorcy określone emocje.

Środki stylistyczne to m.in.:

Epitet – to najczęściej przymiotnik określający rzeczownik. Środek ten wskazuje cechę opisywanej rzeczy, zjawiska, postaci, np. jej barwę, kształt, charakter (**zielony** kapelusz, **chropowaty** przedmiot, **głośny** śpiew).

Przykłady epitetów z utworu Adama Mickiewicza:

muzyka – „cichsza, (...) coraz dalsza” odzew – „rzeński” grzmot – „trwalszy”

Zadanie 3.

Znajdź w przeczytanym fragmencie „Pana Tadeusza” epitety do słowa *róg* (jakie przymiotniki opisują instrument?). Zapisz je do zeszytu.

Porównanie – polega na odnalezieniu podobieństwa między dwoma zjawiskami, rzeczami, postaciami. Chętnie stosujemy je na co dzień, mówiąc np. *przebiegły jak lis*. Obie części porównania są zwykle połączone słowami: **jak, jakby, niby, na kształt, niczym**

Przykład porównania z utworu Adama Mickiewicza:

„Ożywił knieje i dąbrowy, jakby psiamie w nie wpuścił”.

Zadanie 4.

Znajdź w przeczytanym fragmencie co najmniej jeszcze jedno porównanie i wpisz je do zeszytu.

Metafora (przenośnia) – to wyrażenie odbierające tworzącym je wyrazom ich pierwotne znaczenie. Metafora ma więc charakter niedosłowny – jest to zaskakujące połączenie obrazów, które pobudza naszą wyobraźnię, np. *Stojąc przed lustrem ciszy*.

Przykład metafory z utworu Adama Mickiewicza:

„ (...) echo grało”, „ triumfu hymn, uderzył w chmury”

Zadanie 5.

Znajdź w przeczytanym fragmencie co najmniej jedną metaforę i wpisz ją do zeszytu.

Skorzystaj z podpowiedzi: Czy róg może nosić muzykę?

Przeczytaj, dla utrwalenia, definicje ożywienia i uosobienia.

Ożywienie (animizacja) – środek uważany za odmianę metafory. Polega na nadaniu rzeczom i zjawiskom cech istot żywych, np. *chmura goni chmurę, cień ucieka*.

Przykład ożywienia z utworu Adama Mickiewicza:

„ szła muzyka”

Uosobienie (personifikacja) – również jest odmianą metafory. To nadanie rzeczom, zjawiskom, zwierzętom cech ludzkich, np. *liść tańczy na wietrze, kamień milczy*.

Przykład uosobienia z utworu Adama Mickiewicza”:

„ Powtarzały je dęby, dębom, buki, bukom”

Uwaga – ożywienie i uosobienie bywają często ze sobą mylone.